

Straat: Langelaan
Huisnummer: 1
Postcode: 2111 AA
Plaats: Aerdenhout
Buurt: Klein Bentveld
MIP-nummer: NH-BLOEM-387
Object: Villa Bosch en Land
Architect: J. London
Bouwjaar: 1905

Inleiding

VILLA Bosch en Land, gebouwd in 1905 naar een ontwerp van de Hilversummer architect Jacob London (1872 – 1953). London was behalve architect ook schilder, grondbezitter en projectontwikkelaar. Hij bouwde in het Gooi en in de regio van Haarlem en Bloemendaal, onder andere aan Kweekduinweg 14, Bentveldsduinweg 1 en het monumentale Aerdenhoutsduinweg 23, dat in een vergelijkbare architectuurstijl is ontworpen. Het woonhuis stamt uit de periode dat London nog sterk beïnvloed was door de Nederlandse bouwkunst van de late Middeleeuwen. Invloeden van de renaissance en de gotiek zijn met name in zijn Haarlemse winkelontwerpen herkenbaar. Ook villa Bosch en Land vertoont middeleeuwse invloeden, een hoektoren, gekleurd glas, vlechtingen en muurankers met een midden Europees accent in de vorm van de topgevel (accoladebogen).

Een opvallend kenmerk is de vierkante plattegrond, waardoor de puntgevel erg breed uitvalt.

Omschrijving

Het woonhuis is opgetrokken over één bouwlaag onder een zadeldak, dat tot over een vrijwel volwaardige verdieping is doorgetrokken. De gevels worden gekenmerkt door grote oppervlaktes metselwerk, met daarin slechts de strekken en de vlechtingen als decoraties opgenomen. In een aantal ramen is in de kleinruits roedenverdeling groen glas opgenomen.

De asymmetrische voorgevel heeft de entree in het midden, een ongeschilde rondboogdeur onder een ovaal venster.

Dit venster is evenals de bovenzijde van de deur gevat in een natuurstenen omlijsting en heeft aan de onderzijde een festoen. De linker partij is uitgewerkt over twee bouwlagen: een driezijdig afgeschuinde erker op de begane grond en een geveltop met accoladebogen. In de top is op de verdieping een driedelig venster opgenomen met een rond venster daarboven. De boogvormen van de top worden op de overgangen en op het hoogste punt bekroond door zandstenen bolornamenten. Ook op de hoeken van de uitgemetselde topgevel zijn deze ornamenten geplaatst. Rechts van de entree is een kleiner venster met daarboven in de kap de dakkapel van de slaapkamer op de zolderverdieping. Onder de bakgoot is een geprofileerde lijst met consoles. Op de hoek van de voorgevel en de zijgevel is een kleine ronde hoektoren, over één bouwlaag, onder een achtkantige spits. De vensters in deze ronde hoekkamer zijn kruiskozijsen. De dekking bestaat net als de dekking van de hoofdkap uit leien. In de hoofdkap zelf, zijn behalve de dakkapel van de slaapkamer, een kleinere dakkapel van de zolder en een hoog opgemetselde schoorsteen geplaatst.

De zijgevel heeft geheel rechts een dienstingang (keuken), vergelijkbaar met de vormgeving van de hoofdentree. Alleen is het venster boven de entree rond, zoals oorspronkelijk in het ontwerp ook het venster boven de hoofdingang was gedacht. In het midden zijn een laag driedelig venster van de wc en een hoger driedelig venster van het trappenhuis geplaatst. Daarboven is een zandstenen gevelsteen ingemetseld. Links is de verdeling omgekeerd: op de begane grond een breed driedelig venster en op de verdieping een smaller tweedelig venster. In de geveltop is een rond venster opgenomen. Opvallend is het hoge aantal staafankers.

De achtergevel is geheel éénlaags met de gevelopeningen (deur, zijlichten, ramen) in drieën geleed. In de kap zijn schoorstenen en dakkapellen (van de slaapkamers) opgenomen.

In de andere zijgevel zijn de vensters van de kamers op de begane grond en van de slaapkamers op de zolderverdieping regelmatig geplaatst.

Waardering

Villa Bosch en Land uit 1905 naar een ontwerp van J. London is architectuurhistorisch van belang vanwege de schilderachtige wijze waarop het ontwerp middeleeuwse invloeden combineert met latere stijkenmerken. Mede daarom is de woning architectuurhistorisch van belang vanwege de plaats in het oeuvre van de architect. Ten slotte is het ontwerp architectuurhistorisch van belang vanwege de kwaliteit van het ontwerp met daarbij de zorgvuldig ontworpen detaillering. De villa is gaaf in hoofdvorm en op onderdelen.

